

99-431

• • •
V A D E M E C U M
B E E L D E N D E K U N S T

**Ministerie van de Vlaamse
Gemeenschap**
Afdeling Beeldende Kunst en Musea

administratie Cultuur
afdeling Beeldende Kunst en Musea

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 8240709

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar / e-mail

Hans Feys
hans.feys@wvc.vlaanderen.be

telefoonnummer

(02)553 68 34

datum

11 mei 1999

Betreft: vademecum Beeldende Kunst

Geachte,

Hierbij bezorg ik u de eerste editie ('99) van het vademecum Beeldende Kunst.

Dit vademecum informeert inzake de bestaande ondersteuningsmogelijkheden op het vlak van de hedendaagse beeldende kunst. Het geeft de praktische modaliteiten aan, zowel als de beleidsfilosofie achter de gehanteerde regelingen. Als dusdanig vervult het tegelijkertijd een informatieve en een beleidsverantwoordende rol.

Het is de bedoeling om dit vademecum regelmatig aan te passen aan de evoluties binnen het beleid en de regelgeving. Indien u deze up-dates wenst te ontvangen, geeft u dan een seintje aan mijn medewerkster mevrouw Cecile Jacobs (tel. 02/553 68 49, fax. 02/553 68 43)?

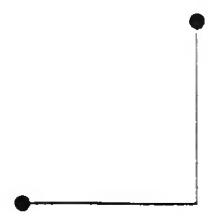
In de hoop u met deze informatie van dienst te zijn geweest,

Jan Verlinden
afdelingshoofd
afdeling Beeldende Kunst en Musea

Boekmanstichting · Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

V A D E M E C U M B E E L D E N D E K U N S T

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
afdeling Beeldende Kunst en Musea

**MINISTERIE VAN DE
VLAAMSE
GEMEENSCHAP**

afdeling Beeldende Kunst en Musea

Vademecum Beeldende Kunst
maart 1999

Samenstelling
afdeling Beeldende Kunst en Musea

Parochiaansstraat 15
1000 Brussel
T (02)553.68.42
F (02)553.68.43
E-mail els.keytsman@wvc.vlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever
Jan Verlinden, afdelingshoofd

Parochiaansstraat 15
1000 Brussel
T (02)553.68.44
F (02)553.68.43
E-mail jan.verlinden@wvc.vlaanderen.be

VOORWOORD	5
1 Opdrachten van de Beoordelingscommissie.....	7
2 Samenstelling van de Beoordelingscommissie	9
3 Subsidies aan beeldende kunstenaars.....	11
3.1. Omschrijving van de regeling.....	11
3.2. Types van beurzen	12
3.2.1. Werkbeurzen.....	12
3.2.1.1 Substantiële werkbeurzen	12
3.2.1.2 Gewone werkbeurzen	13
3.2.2. Projectbeurzen	14
3.3. Samenstelling aanvraagdossier	14
3.4. Indieningstermijnen	14
3.5. Uitbetaling	15
3.6. Datum van uitbetaling.....	15
3.7. Budgettaire middelen	16
3.8. Krediet-reservatie	16
4 Subsidies aan verenigingen en instellingen	17
4.1. Omschrijving van de regeling.....	17
4.2. Subsidies jaarwerking	18
4.2.1. Criteria toekenning subsidie jaarwerking	18
4.2.2. Veldstructuur 1998	19
4.2.3. Gewenste veldstructuur	19
4.3. Projectsubsidies.....	21

4.4. Samenstelling aanvraagdossier	22
4.4.1. Aanvraag subsidie jaarwerking.....	22
4.4.2. Aanvraag projectsubsidie.....	22
4.5. Indieningstermijnen.	22
4.5.1. Aanvraag subsidie jaarwerking.....	22
4.5.2. Aanvraag projectsubsidie.....	23
4.6. Uitbetaling	23
4.6.1. Uitbetaling subsidies jaarwerking	23
4.6.2. Uitbetaling projectsubsidies	24
4.7. Datum van uitbetaling.....	24
4.8. Budgettaire middelen	24
5 Aankoop van kunstwerken	25
5.1. Omschrijving van de regeling.....	25
5.2. Regeling oeuvre-aankopen.....	25
5.2.1. Aanvullen van lacunes in de collectie Vlaanderen	26
5.2.2. Volgen van actuele oeuvres	28
5.3. Lopende aankopen.....	29
5.4. Indienen van aanvragen.....	29
5.5. Samenstelling aankoopdossier.....	30
5.6. Indieningstermijnen	30
5.7. Aankoopvoorwaarden	30
5.8. Uitbetaling	31
5.9. Datum van uitbetaling.....	31
5.10. Budgettaire middelen	31

6	Ondersteuning buitenlandse initiatieven	33
6.1.	De regeling “subsidies hedendaagse beeldende kunst buitenland”	33
6.1.1.	Omschrijving van de regeling.....	33
6.1.2.	Samenstelling aanvraagdossier	34
6.1.3.	Indieningstermijnen	34
6.1.4.	Uitbetaling	34
6.1.5.	Datum van uitbetaling	35
6.1.6.	Budgettaire middelen.....	35
6.2.	Kunstbeurzenregeling	35
6.2.1.	Omschrijving van de regeling.....	35
6.2.2.	Algemene regeling kunstbeurzen	37
6.2.2.1	Principes regeling	37
6.2.2.2	Wie komt voor deze regeling in aanmerking?	37
6.2.2.3	Samenstelling aanvraagdossier	38
6.2.2.4	Indieningstermijnen	38
6.2.2.5	Uitbetaling	38
6.2.2.6	Datum van uitbetaling.....	39
6.2.3.	Bijzondere regeling kunstbeurzen	39
6.2.3.1	Principes regeling	39
6.2.3.2	Wie komt voor ondersteuning in aanmerking?	40
6.2.3.3	Samenstelling aanvraagdossier	41
6.2.3.4	Indieningstermijnen	41
6.2.3.5	Uitbetaling	41
6.2.3.6	Uitbetalingstermijnen.....	42
6.2.4.	Budgettaire middelen.....	42
7	Trefwoordenlijst.....	43

Voorwoord

In januari '99 verscheen de informatiebrochure "Beoordelingcommissie Beeldende Kunst (BBK)". Deze brochure omschrijft de opdrachten en de werking van de Beoordelingscommissie en informeert inzake de bestaande ondersteuningsmogelijkheden, de wijze om een aanvraag in te dienen, alsook over de wijze waarop een aanvraag behandeld wordt.

Dit vademecum sluit nauw aan bij de informatiebrochure. Het vademecum is echter uitgebreider omdat het, naast de praktische modaliteiten, ingaat op de beleidsfilosofie achter deze regelingen. Het vademecum heeft dan ook, naast een puur informatieve rol, ook een belangrijke beleidsverantwoordende rol te vervullen. Zo past deze publicatie binnen het streven van de afdeling Beeldende Kunst en Musea om tot een open communicatie met "het veld" (kunstenaars, verenigingen, galeries) te komen.

Om het vademecum zo hanteerbaar mogelijk te houden, werd gekozen voor een losbladige vorm. Dit laat toe om bij wijzigingen of uitbreidingen van de beschreven regelingen het vademecum op eenvoudige wijze up-to-date te houden.

Jan Verlinden
afdelingshoofd
afdeling Beeldende Kunst en Musea

1 Opdrachten van de Beoordelingscommissie

De Beoordelingscommissie Beeldende Kunst (BBK) adviseert de Vlaamse minister van Cultuur inzake:

- het verlenen van subsidies en beurzen aan kunstenaars voor hun initiatieven en activiteiten op het vlak van de beeldende kunsten;
- de subsidiëring van tentoonstellingen, projecten en initiatieven op het vlak van de beeldende kunst, zowel in België als in het buitenland.

Tevens dient de Beoordelingscommissie, telkens haar daarom verzocht wordt, de administratie en de minister van Cultuur van advies inzake de aankoop van kunstwerken voor de collectie van de Vlaamse Gemeenschap.

2 Samenstelling van de Beoordelingscommissie

De Beoordelingscommissie Beeldende Kunst is als volgt samengesteld:

voorzitter: Jef Cornelis
ondervoorzitter: Barbara Vanderlinden
leden: Lief Brijs, Leopold De Backer, Chantal De Smet, Lieve Foncke, Veerle Van Durme, Johan Pas, Bart Suys, Luc Tuymans, Bart Verschaffel
secretaris: Hans Feys

3 Subsidies aan beeldende kunstenaars

3.1. Omschrijving van de regeling

Doel van deze subsidieregeling vormt de ondersteuning van de kunstactiviteit van de in Vlaanderen werkzame beeldende kunstenaars.

Het subsidiebeleid van de Beoordelingscommissie Beeldende Kunst is uitdrukkelijk gericht op de ondersteuning van de actuele beeldende kunst. De meer academisch-illustratief gerichte beeldende kunst en de amateuristische kunstbeoefening vallen buiten het toepassingsgebied van deze regeling.

Ook de toegepaste kunsten komen voor deze regeling niet in aanmerking. Voor de kunstenaars die binnen deze disciplines werken, is het Vlaams Instituut voor Zelfstandig Ondernemen (VIZO, dienst Vormgeving¹), de aangewezen gesprekspartner.

In Vlaanderen werkende kunstenaars van buitenlandse origine komen na een officieel verblijf van 2 jaar in aanmerking voor eventuele subsidiëring. Voor een substantiële werkbeurs (250.000 frank en meer) is een verblijf van 5 jaar vereist.

Voor de in het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad woonachtige kunstenaars, al dan niet, van buitenlandse origine geldt als bijkomende voorwaarde dat zij in het Nederlands werden ingeschreven in het gemeenteregister van hun woonplaats.

Is dit niet het geval, dan worden zij geacht tot de Franse Gemeenschap te behoren.

Het bewijs van de begindatum van de kunstactiviteit van kunstenaars van buitenlandse origine in Vlaanderen kan door deze kunstenaars enkel worden geleverd met een Nederlandstalig uittreksel uit het bevolkings- of vreemdelingenregister van de verblijfplaats waar zij zijn ingeschreven.

De datum van dit uittreksel mag niet ouder zijn dan drie maanden voorafgaand aan de datum van de maandelijkse vergadering van de Beoordelingscommissie waarop de door de kunstenaars ingediende aanvraag tot ondersteuning van zijn kunstactiviteit wordt beoordeeld.

¹ VIZO, Kancelarijstraat 19, 1000 Brussel
Tel.: (02)227.63.93 – Fax: (02) 227.46.12
Url: <http://www.vizo.be/vormgeving.html>

3.2. Types van beurzen

Binnen deze regeling worden zowel **werkbeurzen** als **projectbeurzen** toegekend.

Werkbeurzen worden toegekend om kunstenaars de kans te geven hun oeuvre verder te ontwikkelen. Dit type van beurzen is essentieel ontwikkelingsgericht. Oudere kunstenaars van wie het oeuvre reeds duidelijk vorm heeft aangenomen, komen derhalve niet in aanmerking voor een werkbeurs.

Kunstenaars kunnen tot en met hun 45 jaar aanspraak maken op een werkbeurs.

Projectbeurzen worden toegekend ter ondersteuning van specifieke projecten. Voor dergelijke beurzen geldt geen leeftijdsgrens.

3.2.1. Werkbeurzen

3.2.1.1 Substantiële werkbeurzen

Substantiële werkbeurzen bieden aan een aantal jongere, zowel als gevestigde kunstenaars de kans om gedurende langere termijn hun kunstactiviteit te ontwikkelen.

Bij de aanduiding van de begunstigden van deze werkbeurzen staat “kwaliteit” centraal. Enerzijds de kwaliteit van het oeuvre van gevestigde kunstenaars, waardoor zij het kunstbeeld in Vlaanderen mee bepalen. Kwaliteit anderzijds in de zin van groei mogelijkheden en evolutie tot een hoogstaand en consistent oeuvre.

Het gaat om kunstenaars die zich in de loop van het jaar, elk op hun manier en binnen hun eigen artistieke visie, op een duidelijke manier hebben gemanifesteerd op het vlak van de hedendaagse beeldende kunst.

Het werk en de kunstactiviteit van de kunstenaars die een dergelijke beurs ontvingen, wordt na één jaar geëvalueerd. Deze evaluatie gebeurt op basis van het daartoe door de kunstenaar ingediende verslag.

Mits de evaluatie positief is, wordt dit oeuvre bij voorrang in aanmerking genomen voor een aankoop. Eventueel kan een toegekende substantiële werkbeurs ook verlengd worden. Een dergelijke verlenging is echter nooit vanzelfsprekend en moet steeds goed afgewogen en uitdrukkelijk gemotiveerd worden. Combinaties van beurzen en aankopen worden, gezien hun verschillende finaliteit, niet uitgesloten.

Wegens de finaliteit van deze regeling komen enkel kunstenaars aan wie in het verleden reeds een werkbeurs van 100.000 frank of meer werd toegekend, voor een substantiële werkbeurs in aanmerking. Een kunstenaar kan over zijn carrière tot zes substantiële werkbeurzen worden toegekend. Maximum kunnen drie aaneensluitende werkbeurzen worden toegekend, waarna een onderbreking van minimum twee jaar vereist is.

Substantiële werkbeurzen bedragen tussen 250.000 frank en 450.000 frank.

Maximum de helft van de beschikbare budgetten kan voor de toekenning van substantiële werkbeurzen worden angewend.

Kunstenaars kunnen tot en met hun 45 jaar aanspraak maken op een dergelijke beurs.

3.2.1.2 Gewone werkbeurzen

Dit beleidsinstrument heeft een duidelijk breder bereik en aandachtsveld dan het qua opzet veel restrictievere beleid inzake aankopen en substantiële werkbeurzen.

Het belang van deze regeling voor de ruime groep van beeldende kunstenaars van wie het werk verdienstelijk geacht wordt, maar niet in aanmerking komt voor een aankoop of substantiële werkbeurs, is onmiskenbaar groot.

Binnen het kader van deze regeling worden ter ondersteuning van de kunstactiviteit van een kunstenaar, werkbeurzen van minimum 45.000 frank tot maximum 245.000 frank toegekend.

In tegenstelling tot het beleid inzake aankopen en substantiële werkbeurzen, dat mee door middel van actieve prospectie wordt ingevuld, is dit luik van het beleid in hoofdzaak receptief. Deze beurzen worden in antwoord op een door de kunstenaar ingediende aanvraag voorgesteld.

Bij de evaluatie van deze aanvragen speelt de notie "kwaliteit" een belangrijke rol. Deze notie wordt door de Beoordelingscommissie geëxpliciteerd waar zij in haar adviezen bijvoorbeeld spreekt over de zeggingskracht, gedrevenheid, authenticiteit, relevantie, het actueel karakter of de groeimogelijkheden van een bepaald werk of oeuvre.

Ook de tentoonstellingsactiviteit van de aanvragende kunstenaar wordt mee in aanmerking genomen. Wanneer een kunstenaar regelmatig met zijn werk naar buiten treedt en regelmatig aan tentoonstellingen deelneemt, dan geldt dit binnen de besluitvorming van de Beoordelingscommissie als een positief gegeven.

Kunstenaars kunnen tot en met hun 45 jaar aanspraak maken op een dergelijke werkbeurs.

3.2.2. Projectbeurzen

Projectbeurzen worden toegekend ter ondersteuning van specifieke projecten. Zo ondermeer voor tentoonstellingsprojecten van individuele kunstenaars, voor de realisatie van specifieke werken...

Bij de toekenning van dergelijke subsidie is het voornaamste criterium de relevantie van het project zoals die door de Beoordelingscommissie ingeschat wordt. Daarnaast speelt ook de algemene kwaliteit van het oeuvre van de aanvragende kunstenaar een belangrijke rol.

Projectbeurzen kunnen maximum 500.000 frank bedragen.

3.3. Samenstelling aanvraagdossier

Een volledig kunstenaarsdossier bevat volgende gegevens :

- een beknopte brief met motivering van de aanvraag ;
- een artistiek curriculum vitae, inclusief naam, voornaam, adres, geboortedatum, persoonlijk rekeningnummer, telefoon- en faxnummer ;
- foto's of dia's van recent werk ;
- kritische teksten met betrekking tot het werk.

Gaat het om een projectdossier, dan moet ook een omschrijving en begroting van dit project (raming van de inkomsten en uitgaven) ingediend worden.

3.4. Indieningstermijnen

Aanvragen voor een **substantiële werkbeurs** (≥ 250.000 frank) worden ten laatste op **1 maart** van het lopende jaar ingediend, aanvragen voor een **gewone werkbeurs** (< 250.000 frank) of **projectbeurs** ten laatste op **10 augustus**.

Aanvragen die na deze datum worden ingediend zijn onontvankelijk en worden overgedragen naar de eerste vergadering van het volgende jaar.

3.5. Uitbetaling

Gewone werkbeurzen worden na ondertekening van het subsidiebesluit in uitbetaling gesteld. De administratie kan als controlemaatregel de kunstenaar op een later tijdstip verzoeken om, ter controle op de aanwending van deze subsidie, recent werk voor te leggen.

Substantiële werkbeurzen worden uitbetaald in twee schijven :

- een eerste schijf van 80 % wordt na ondertekening van het subsidiebesluit in uitbetaling gesteld;
- het saldo van 20 % wordt uitbetaald na aanvaarding van het door de kunstenaar ingediende verslag m.b.t. zijn recente kunstactiviteit en de aanwending (gerealiseerd of gepland) van de hem toegekende substantiële werkbeurs. Dit verslag moet ten laatste op 1 maart van het volgende jaar ingediend worden.

Ook de uitbetaling van projectbeurzen gebeurt in twee schijven:

- een eerste schijf van 80 % wordt na ondertekening van het subsidiebesluit in uitbetaling gesteld;
- het saldo van 20 % wordt uitbetaald na indienen van de eindafrekening met de staat van inkomsten en uitgaven.

Projectbeurzen strekken enkel tot financiering van het eventuele negatieve saldo van het project. Ligt de toegekende subsidie hoger dan het negatieve saldo van het project, dan wordt de subsidie beperkt tot het bedrag van dit negatieve saldo. Dit houdt eveneens in dat, indien de eerste schijf van de toegekende subsidie hoger lag dan het uiteindelijk geboekte negatieve saldo, het verschil tussen de eerste schijf en het geboekte negatieve saldo aan de administratie terugbetaald moet worden.

Voor projectbeurzen toegekend om de productie van een specifiek werk mogelijk te maken, moet de kunstenaar tevens zijn ontwerpmodel en/of ontwerptekeningen afstaan. Deze worden dan in de collectie van de Vlaamse Gemeenschap opgenomen.

3.6. Datum van uitbetaling

Tussen het in uitbetaling stellen van de subsidie door de administratie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de begunstigde gestort wordt, verlopen gemiddeld een zestal weken.

3.7. Budgettaire middelen

Voor deze regeling is in 1999 een bedrag van 13,2 miljoen frank beschikbaar. De mogelijkheid bestaat dat aanvragen om reden van de beperkt beschikbare middelen niet gehonoreerd worden.

3.8. Krediet-reservatie

Van het totale krediet dat voor deze regeling beschikbaar is (14,2 miljoen frank), wordt 10% (= 1.420.000 frank) voorbehouden voor advisering op de septembervergadering van de BBK, de laatste vergadering waarop subsidievoorstellen kunnen geformuleerd worden.

4 Subsidies aan verenigingen en instellingen

4.1. Omschrijving van de regeling

Waar de verenigingen en instellingen, actief op het vlak van de podiumkunsten, de dans en de muziek op een structurele manier ondersteund worden -hetzij via het (meerjarige) podiumdecreet, hetzij door middel van een nominatimvermelding in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap- is dit voor de hedendaagse beeldende kunsten veel minder het geval.

Enkel het MUHKA (55,1 miljoen frank) en de vzw Kunst in Huis (8,5 miljoen frank) kunnen aanspraak maken op een nominatimsubsidie. Deze beide nominatim gesubsidieerde instellingen vallen buiten de bevoegdheid van de Beoordelingscommissie, welke beperkt is tot de toekenning van incidentele subsidies.

Binnen de regeling "incidentele subsidies" worden zowel de continue werking van verenigingen (jaarwerking) als meer eenmalige initiatieven en projecten ondersteund. De in verhouding tot het opdrachtveld beperkte kredieten nopen echter tot een selectief subsidiebeleid waarbij uitdrukkelijk voorrang wordt gegeven aan de toekenning van subsidies die de ondersteuning van de continue werking van verenigingen beogen (**werkings-subsidies**) boven de toekenning van **projectsubsidies**.

Bij de toekenning van werkingssubsidies wordt voorrang gegeven aan de ondersteuning van verenigingen met een continue werking die door de Beoordelingscommissie als bijzonder belangrijk worden beschouwd voor de promotie en ondersteuning van de hedendaagse beeldende kunst in Vlaanderen.

Verder worden ook die organisaties en initiatieven ondersteund die een duidelijke bovenlokale werking en belang hebben, alsook die lokale initiatieven waaraan een voorbeeldfunctie wordt toegeschreven.

De culturele centra en de andere aan een overheid gelieerde instellingen en initiatieven worden binnen dit kader slechts uitzonderlijk gesteund. De beperkte middelen nopen tot een beleid waarbij de beschikbare middelen prioritair gericht worden naar die verenigingen en initiatieven die geen structurele band hebben met een andere (middelenverstreckende) overheid. Voor die verenigingen is de financiële steun van de Commissie immers van bijzonder belang voor hun leefbaarheid en hun werking.

4.2. Subsidies jaarwerking

4.2.1. Criteria toekenning subsidie jaarwerking

Sinds 1998 worden de aanvragen tot subsidiëring van de jaarwerking van verenigingen gegroepeerd en geadviseerd in één en dezelfde vergadering. Deadline voor de indiening is 1 april.

De gegroepeerde behandeling van deze aanvragen laat een meer gestructureerde en meer afgewogen vorm van adviesverlening door de adviesraad toe.

Het veld wordt onderverdeeld in volgende categorieën:

- **type A:** initiatieven van internationaal belang
- **type B:** initiatieven van landelijk/regionaal belang
- **type C:** lokale initiatieven met een voorbeeldfunctie
- **type D:** startsubsidies
- **type E:** verenigingen met een educatieve, bovenlokale werking

Voor elk van deze categorieën wordt rekening houdend met de beschikbare middelen, een minimum- en een maximumsubsidie vooropgesteld:

- **type A:** tussen 2.500.000 en 4.000.000 frank;
- **type B:** tussen 500.000 en 1.500.000 frank;
- **type C:** tussen 300.000 en 1.000.000 frank;
- **type D:** tussen 250.000 en 800.000 frank;
- **type E:** tussen 250.000 en 800.000 frank.

Bij de advisering van de individuele aanvragen wordt rekening gehouden met volgende criteria:

- gevoerd beheer (administratief en financieel);
- inhoudelijke programmatie/initiatieven;
- continuïteit van de werking;
- externe communicatie;
- door de vereniging uitgegeven publicaties.

4.2.2. Veldstructuur 1998

In 1998 werden volgende subsidies ter ondersteuning van de jaarwerking toegekend:

Tabel 1: Veldstructuur 1998 (bedragen in frank)

Type	Aantal	Voorgestelde subsidie per categorie
A: initiatieven van internationaal belang	2	3.370.000
B: initiatieven van landelijk/regionaal belang	4	1.350.000
C: initiatieven van lokaal belang met een voorbeeldfunctie	8	1.020.000
D: startende initiatieven	2	800.000

Uit deze verdeling blijkt de beperkte aanwezigheid van initiatieven met internationale uitstraling in Vlaanderen. Tevens blijkt dat de beperkte beschikbare middelen de doorgroei van de type B-initiatieven naar type A verhinderen.

4.2.3. Gewenste veldstructuur

Voor 1999 werden de beschikbare middelen van 9 miljoen frank naar 14,2 miljoen frank gebracht.

1. De bijkomende middelen moeten de **bestaande erkende verenigingen** toelaten hun werking te **optimaliseren**. Dit moet resulteren in een doorgroei van de bestaande initiatieven tot een hoger niveau.

Bij de verdeling van de subsidies voor de jaarwerking 1999 zal in functie van deze doelstelling aan een aantal verenigingen van het type B een extra subsidie toegekend worden met het oog op de het stimuleren van de doorgroei/verdere professionalisering van deze verenigingen.

Deze extra subsidie bedraagt minimaal 750.000 frank en komt, mits een positieve evaluatie, voor continuering in aanmerking. De verenigingen waaraan een dergelijke subsidie werd toegekend zullen bij de door hen ingediende stukken tot verantwoording van hun jaarsubsidie (cf. infra) bijkomend een verslag indienen waarin aangegeven wordt hoe deze extra middelen gebruikt werden en in welke mate deze bijkomende middelen de verdere professionalisering / doorgroei van de vereniging hebben mogelijk gemaakt.

Een positieve evaluatie leidt tot continuering van de extra subsidie. Een vereniging kan maximum 3 jaar na elkaar een dergelijke beurs worden toegekend.

2. Vanaf 1999 wordt tevens een **nieuw type van erkenning** ingevoerd: **type E - verenigingen met een educatieve werking**. Binnen de ruimere budgetten moeten een drietal erkenningen mogelijk zijn.

Tot voor 1999 lieten de beperkte middelen het verlenen van subsidies voor educatieve werkingsprojecten op het vlak van de hedendaagse beeldende kunst niet toe. Er was daarbij duidelijk sprake van een slechte beleidsafstelling met het departement Onderwijs. Via het CANON-project van het departement Onderwijs wordt jaarlijks 50 miljoen frank uitgetrokken voor door scholen zelf georganiseerde projecten inzake hedendaagse kunst terwijl de verenigingen die kwalitatief hoogstaande educatieve projecten aanbieden aan onderwijsinstellingen, culturele centra, gemeenten en cultuurverenigingen, geen enkele aanspraak kunnen maken op ondersteuning van hun educatieve werking, noch binnen de kredieten "Onderwijs", noch binnen de kredieten "Cultuur".

3. Vanaf 1999 wordt bij de subsidiëring van verenigingen ook formeel met het element "spreiding" rekening gehouden.

De podia voor hedendaagse beeldende kunst zijn voornamelijk in de steden gesitueerd. Regio's die buiten het ruimere bereik van deze steden (Gent, Antwerpen, Brussel) vallen dreigen uit de boot te vallen (zo bijvoorbeeld de provincie Limburg en de provincie Antwerpen, stad Antwerpen exclusief). Een beleid dat enige ruimte laat voor een vorm van *positieve alertheid* voor de initiatieven in deze regio's is wenselijk.

Hetzelfde geldt voor *drempelverlagende initiatieven* die de hedendaagse beeldende kunst naar een ruimer publiek brengen. Verenigingen en projecten die daaraan werken, verdienen de ondersteuning van de overheid. De doorgevoerde verhoging van middelen laat een beleid toe dat ook spreidingsoverwegingen in zijn besluitvorming opneemt.

4. Vanaf 2000 zullen, afhankelijk van de groei van de budgettaire middelen, ook **overheidsgelieerde verenigingen en instellingen** op een ruimere vorm van erkenning en subsidiëring aanspraak kunnen maken.

De beperkte middelen verplichten de Beoordelingscommissie er echter toe om in 1999 het al te restrictieve beleid van de VCBK te continueren waar het initiatieven en werkingen betreft die vanuit de provinciale en lokale overheden worden georganiseerd. Enkel voor projecten met een voorbeeldfunctie kan een kleine(re) subsidie worden toegekend.

5. In 2000 moet het aantal verenigingen erkend als type A (internationaal belang) verdubbeld zijn tot 4 en moeten ook de verenigingen erkend als type B (landelijk/regionaal belang) in aantal toegenomen zijn (6). Via de startsubsidies moeten nieuwe initiatieven kunnen doorgroeien naar een volwaardige erkenning binnen het type B of C. Daarnaast moet er ook nog de nodige budgettaire ruimte blijven voor projecten.

Voor de volgende jaren wordt naar volgende veldstructuur gestreefd:

Tabel 2 Gewenste veldstructuur

Type	Aantal			Totaal subsidiebedrag			
	'98	'99	'00	1999		2000	
				CB	BE	CB	BE
A: initiatieven van internationaal belang	2	3	4	3,4	1,6	5,0	1,0
B: initiatieven van landelijk/regionaal belang	4	5	6	1,4	2,3	3,7	1,0
C: initiatieven van lokaal belang met een voorbeeldfunctie	8	8	8	1,8	0,0	1,8	0,0
D: startende initiatieven	2	3	3	0,8	0,2	1,0	0,0
E: verenigingen met een educatieve bovenlokale werking	-	3	3	0,0	1,0	1,0	0,0
Subtotaal werkingsubsidies				7,4	5,1	12,5	2,0
Projectsubsidies				1,6	0,1	1,7	0,8
subtotaal				9,0	5,2	14,2	2,8
TOTAAL				14,2		17,0	

CB= constant beleid - BE= beleidsuitbreiding

4.3. Projectsubsidies

Zoals hoger reeds aangegeven, wordt, onder druk van de beperkte budgettaire mogelijkheden, geopteerd voor een selectief subsidiebeleid dat uitdrukkelijk voorrang geeft aan de toekenning van subsidies ter ondersteuning van de continue werking van verenigingen (werkingsubsidies) boven de toekenning van projectsubsidies.

Voor de toekenning van projectsubsidies is in 1999 een budget beschikbaar van 1,7 miljoen frank. De lage subsidiegraad dwingt tot op vrijwilligerswerk drijvende initiatieven en biedt deze niet de mogelijkheid om gaandeweg een meer continue werking te ontwikkelen. Naar de toekomst toe dringt een verhoging van de kredieten binnen deze regeling zich op. Voor 2000 wordt gestreefd naar een budget voor deze regeling dat 2,5 miljoen frank bedraagt (tegen 1,7 miljoen frank in 1999).

4.4. Samenstelling aanvraagdossier

Verenigingen stellen hun dossier als volgt samen:

4.4.1. Aanvraag subsidie jaarwerking

- een beknopte brief met motivering van de aanvraag, voorstelling van de vereniging en de nodige administratieve gegevens (naam vereniging, adres, telefoon, juridisch statuut en rekeningnummer);
- het inhoudelijk en financieel jaarverslag van het voorbije werkingsjaar. Het financieel jaarverslag bevat de balans en de resultatenrekening. Indien niet beschikbaar wordt een staat van inkomsten en uitgaven van het vorige werkingsjaar ingediend;
- de in de loop van het voorgaande jaar uitgegeven publicaties,
- de programmatie van het werkingsjaar waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
- de begroting (**geraamde uitgaven en inkomsten**) van het werkingsjaar waarvoor subsidie wordt gevraagd.

Aanvragen tot subsidiëring van het voorbije werkingsjaar worden niet gehonoreerd.

4.4.2. Aanvraag projectsubsidie

- een beknopte brief met motivering van de aanvraag, voorstelling van de vereniging en de nodige administratieve gegevens (naam vereniging, adres, telefoon, juridisch statuut, rekeningnummer vereniging);
- een projectomschrijving (conceptomschrijving + overzicht participerende kunstenaars);
- de projectbegroting (**raming van uitgaven én inkomsten**).

Aanvragen voor een projectsubsidie worden steeds vóór de aanvangsdatum van het project ingestuurd.

4.5. Indieningstermijnen.

4.5.1. Aanvraag subsidie jaarwerking

De aanvragen tot subsidiëring van het werkingsjaar worden ten laatste op **1 april** bij de administratie ingediend. Aanvragen die na deze datum (poststempel geldt als datum) worden ingediend, zijn niet ontvankelijk.

4.5.2. Aanvraag projectsubsidie

Aanvragen voor een projectsubsidie worden ten laatste op 10 augustus van het lopende jaar ingediend (poststempel geldt als datum). Aanvragen die na die datum worden ingestuurd zijn onontvankelijk, evenals aanvragen die na de aanvangsdatum van het project werden ingediend.

4.6. Uitbetaling

4.6.1. Uitbetaling subsidies jaarwerking

De uitbetaling van subsidies voor de jaarwerking gebeurt in twee schijven:

- een eerste schijf van 80% wordt na ondertekening van het subsidiebesluit in uitbetaling gesteld;
- het saldo van 20% wordt uitbetaald na aanvaarding van de ingediende verantwoordingsstukken door de administratie.

Volgende verantwoordingsstukken moeten worden voorgelegd: het inhoudelijk en financieel jaarverslag (balans en resultatenrekening) van het gesubsidieerde werkingsjaar, alsook, ten bedrage van de toegekende subsidie, voor eensluidend verklaarde afschriften van facturen m.b.t. het gesubsidieerde werkingsjaar.

De toegekende subsidies zijn incidentele subsidies. Deze subsidies strekken in principe enkel tot financiering van het negatief resultaat van het werkingsjaar waarvoor subsidiëring werd toegekend. Ligt het toegekende subsidiebedrag hoger dan het negatieve resultaat van het werkingsjaar, dan wordt de subsidie gekort tot het bedrag van dit negatieve resultaat. Deze korting wordt echter pas doorgevoerd nadat ook het gecumuleerde negatieve resultaat van de voorbije werkingsjaren in rekening werd gebracht en nadat de toegelaten reserveaangroei werd verrekend. De aangroei van de reserve mag voor 1999 maximum 10% van de toegekende subsidie bedragen, ofwel het bedrag van de eigen inkomsten, zo dit lager ligt dan 10% van de toegekende subsidie.

Bovendien mogen de gecumuleerde reserves maximum 20% bedragen van het gemiddelde van de uitgaven van de drie vorige jaren. Als de vermelde reserve - aangroeimaxima worden overschreden, dan kan de Vlaamse minister bevoegd voor Cultuur, na akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting én mits gunstig advies daartoe vanwege de Inspectie van Financiën, in uitzonderlijke omstandigheden een afwijking toestaan.

4.6.2. Uitbetaling projectsubsidies

De uitbetaling van een projectsubsidie gebeurt eveneens in twee schijven :

- een eerste schijf van 80 % wordt na ondertekening van het subsidiebesluit in uitbetaling gesteld;
- het saldo van 20 % volgt na voorleggen van de eindafrekening van het gesubsidieerde project. Tevens dienen, ten bedrage van de toegekende subsidie, voor eensluidend verklaarde afschriften van facturen m.b.t. dit project worden voorgelegd. Ter informatie dient tevens, indien beschikbaar, de catalogus in drievoud aan de administratie te worden bezorgd.

Projectbeurzen strekken enkel tot financiering van het eventuele negatieve saldo van het project. Ligt de toegekende subsidie hoger dan het negatieve saldo van het project, dan wordt de subsidie beperkt tot het bedrag van dit negatieve saldo. Dit houdt eveneens in dat, indien de eerste schijf van de toegekende subsidie hoger lag dan het uiteindelijk geboekte negatieve saldo, het verschil tussen de eerste schijf en het geboekte negatieve saldo aan de administratie terugbetaald moet worden.

4.7. Datum van uitbetaling

Tussen het in uitbetaling stellen van de subsidie door de administratie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de vereniging gestort wordt, verlopen gemiddeld een zestal weken

4.8. Budgettaire middelen

De aanvragen worden gehonoreerd binnen de perken van de financiële middelen die voor deze regeling beschikbaar zijn. Voor 1999 gaat het om een bedrag van 14,2 miljoen frank. De mogelijkheid bestaat dat projecten omwille van de budgettaire beperkingen niet ondersteund kunnen worden.

5 Aankoop van kunstwerken

5.1. Omschrijving van de regeling

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap koopt zowel kunst aan voor de eigen collectie als voor de Vlaamse musea voor hedendaagse kunst.

Ongeveer de helft van de beschikbare middelen gaat naar de eigen collectie van de Vlaamse Gemeenschap ('s lands verspreide kunstwerken). Deze middelen worden besteed aan het onderhoud en de instandhouding van de bestaande collectie en aan de verdere uitbreiding van de collectie.

Aankopen ter uitbreiding van deze collectie gebeuren op advies van de Beoordelingscommissie Beeldende Kunst. Enkel werk van Vlaamse en van in Vlaanderen werkzame kunstenaars komt hiervoor in aanmerking.

Dit aankoopbeleid wordt vanuit een dubbele doelstelling gemotiveerd:

- verwerving en uitbouw van een kunstcollectie die een adequaat beeld geeft van de in Vlaanderen binnen de diverse kunststromingen en disciplines beoefende beeldende kunst en binnen hun ruimere internationale context situeert;
- erkenning (financieel en moreel) van de kunstactiviteit van een kunstenaar. De aankoop van een werk door 'de staat' geldt traditioneel als een bevestiging en positieve waardering van het oeuvre van een kunstenaar.

De Beoordelingscommissie voert een gericht aankoopbeleid waarbij voorrang gegeven wordt aan de verdere uitbouw van een inhoudelijk sterke en kwalitatief hoogstaande collectie boven een aankoopbeleid met een meer breed representatief karakter.

De Beoordelingscommissie hanteert binnen haar aankoopbeleid twee onderscheiden regelingen: de regeling "oeuvre-aankopen" en de regeling "lopende aankopen".

5.2. Regeling oeuvre-aankopen

Doelstelling van het collectiebeleid **hedendaagse beeldende kunst van de Vlaamse Gemeenschap** vormt de uitbouw van een kwalitatief sterke collectie die een adequaat beeld geeft van de in Vlaanderen binnen diverse kunststromingen en disciplines beoefende kunst en deze binnen hun internationale context situeert.

Dit impliceert dat binnen deze collectie een kwalitatief sterk, representatief en coherent geheel van werken aanwezig is van die kunstenaars van wie het werk een belangrijke plaats inneemt binnen de in Vlaanderen beoefende hedendaagse beeldende kunst.

De notie “collectie van de Vlaamse Gemeenschap” mag binnen deze context niet restrictief geïnterpreteerd worden. Naast de collectie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zelf worden, voor wat de regeling oeuvre-aankopen betreft, ook de overige publieke collecties hedendaagse kunst in Vlaanderen als (“collectie Vlaanderen”) beschouwd.

Het gaat om volgende instanties:

- het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen;
- het Provinciaal Museum voor Moderne Kunst Oostende;
- het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst Gent;
- het Groeningemuseum Brugge;
- het Stedelijk Openlucht Museum Middelheim Antwerpen;
- het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen;
- het Provinciaal Museum voor Fotografie Antwerpen.

Wanneer blijkt dat van een vooraanstaand kunstenaar slechts disparate, onvoldoende representatieve of kwalitatief zwakkere werken in de “collectie Vlaanderen” aanwezig zijn, dan biedt de regeling “oeuvre-aankopen” de mogelijkheid om deze **lacune** in de “collectie Vlaanderen” via een gerichte en gegroepeerde aankoop van een ensemble van werken **aan te vullen**.

Tevens biedt deze regeling de mogelijkheid om via **gerichte aankopen het oeuvre te volgen** van deze kunstenaars die aan de uitbouw van een oeuvre werken dat meebepalend is voor het actuele beeld van de hedendaagse beeldende kunst in Vlaanderen.

Kenmerkend voor de aankopen binnen de “regeling oeuvre aankopen” is de relatief grote consensus die er m.b.t. het belang van deze oeuvres bestaat binnen de Beoordelingscommissie. De discussie die gevoerd wordt, gaat over specifieke werken binnen het oeuvre, veel minder over het belang van het oeuvre zelf.

5.2.1. Aanvullen van lacunes in de collectie Vlaanderen

Jaarlijks wordt door de Beoordelingscommissie een shortlist opgesteld van kunstenaars (maximum 3) van wie de Beoordelingscommissie meent dat hun oeuvre mogelijk op onvoldoende of niet-adequate wijze in de collectie vertegenwoordigd is.

De opname van een kunstenaar in deze shortlist, leidt niet automatisch tot een oeuvre-aankoop. Eerst wordt een grondig onderzoek gevoerd:

- inzake het belang van het oeuvre van een kunstenaar;
- omtrent de werken die reeds in een van de deelcollecties van de “collectie Vlaanderen” aanwezig zijn. Vormen deze niet reeds een voldoende representatieve en kwaliteitsvolle collectie? Of is er toch sprake van belangrijke lacunes?

Pas indien op gemotiveerde wijze vastgesteld wordt dat het oeuvre van de kunstenaar inderdaad kunsthistorisch gezien voldoende relevant is om in aanmerking te komen voor een oeuvre-aankoop en dat het geheel van werken momenteel aanwezig in de collectie Vlaanderen inderdaad belangrijke lacunes vertoont, wordt besloten tot een oeuvre-aankoop over te gaan. Verder moet duidelijk aangetoond worden dat de voor aankoop voorgestelde werken de vastgestelde lacune inderdaad in belangrijke mate aanvullen.

Procedure

- **budget**
De Beoordelingscommissie reserveert jaarlijks een bedrag van minimum 4 miljoen frank voor deze deelregeling.
- **opstelling shortlist**
De shortlist wordt in principe samengesteld op de aprilvergadering van de Beoordelingscommissie.
- **werkgroepen**
Eens de shortlist samengesteld, wordt per kunstenaar een werkgroep aangeduid. Deze werkgroepen zijn samengesteld uit drie leden van de Beoordelingscommissie en de secretaris of zijn vertegenwoordiger. Binnen elke werkgroep wordt een secretaris aangeduid die het gemotiveerde verslag annex voorstel van de werkgroep zal uitschrijven.

De opdracht van deze werkgroep bestaat uit:
 - het ten gronde nagaan of het oeuvre van de kunstenaar inderdaad de nodige consistentie en kwaliteit heeft om voor deze regeling in aanmerking te komen;
 - het evalueren van de reeds in de collectie Vlaanderen aanwezige werken. De secretaris van de Beoordelingscommissie informeert de werkgroepen over deze werken;
 - het formuleren van gemotiveerde voorstellen aan de voltallige Beoordelingscommissie.
- **inhoud van de verslagen van de werkgroepen**
In deze verslagen komen zeker volgende punten aan bod:
 - het belang van het oeuvre;
 - een afweging van de reeds in de collectie Vlaanderen aanwezige werken van de kunstenaar. Aan deze afweging wordt dan de conclusie gekoppeld of er al dan niet nood is aan een aanvullende oeuvre-aankoop” en zo ja, op welke periode(s) van dit oeuvre deze aankopen gericht moeten worden;
 - de voorgestelde aankopen en de vraagprijs voor deze aankopen.
- **eindadvies**
Na kennis te hebben genomen van het verslag van de onderscheiden werkgroepen, formuleert de Beoordelingscommissie haar advies voor de minister.

5.2.2. Volgen van actuele oeuvres

In de loop van het eerste werkjaar van de Beoordelingscommissie wordt een shortlist opgesteld van actuele oeuvres die de Beoordelingscommissie over de volgende jaren wil volgen met het oog op een mogelijke aankoop.

Het gaat daarbij om oeuvres waarvan de Beoordelingscommissie van oordeel is dat ze mee het actuele beeld van de beeldende kunsten in Vlaanderen bepalen.

Deze shortlist wordt door de Beoordelingscommissie in plenaire vergadering vastgesteld op basis van de door de leden geformuleerde, schriftelijk gemotiveerde, voorstellen. De voorstellen dienen het actuele belang van het voorgestelde oeuvre aan te geven. De shortlist omvat maximum 9 oeuvres.

De shortlist geldt voor een periode van minimum 3 jaar, waarna een re-evaluatie van de shortlist volgt, alsook een evaluatie van de (invulling van) de regeling.

procedure

- **budget**

De Beoordelingscommissie reserveert jaarlijks een bedrag van minimum 2 miljoen frank voor deze deelregeling.

- **werkgroepen**

Eens de shortlist samengesteld, wordt per oeuvre een werkgroep samengesteld. Deze werkgroepen zullen gedurende vijf jaar de evolutie van deze geselecteerde oeuvres volgen met het oog op mogelijke aankopen.

De werkgroepen zijn samengesteld uit deze leden van de Beoordelingscommissie en de secretaris of zijn vertegenwoordiger. Binnen elke werkgroep wordt ook steeds een secretaris aangeduid.

De opdracht van de werkgroep bestaat uit het formuleren van gemotiveerde aankoopvoorstellen naar de voltallige Beoordelingscommissie toe.

In de aankoopvoorstellen van de werkgroepen komen volgende punten aan bod :

- het belang van het oeuvre;
- de voorgestelde aankopen en de vraagprijs voor deze aankopen;
- de plaats en het belang van de voor aankoop voorgestelde werken binnen dit oeuvre.

- **advies van de Beoordelingscommissie**

De Beoordelingscommissie adviseert de minister telkens haar door een van de werkgroepen een concreet aankoopvoorstel werd voorgelegd.

- De plaats van levering is, tenzij anders overeengekomen, het kunstwerkendepot van de Vlaamse Gemeenschap, Vanderlindenstraat 44, Schaarbeek;
- De kost van een aangepaste verpakking van het kunstwerk wordt door de verkoper afzonderlijk gefactureerd.

5.8. Uitbetaling

Na ontvangst van de bestelbrief, levert de verkoper het werk bij de administratie (depot kunstwerken). Samen met het werk bezorgt hij tevens de in viervoud opgestelde factuur en het ingevulde inlichtingenblad (dit blad wordt als bijlage bij de bestelbrief opgestuurd). Voor installationele werken moet ook steeds een ondertekende opstelbeschrijving en een foto van het opgestelde werk bezorgd worden.

De leveringskosten zijn ten laste van de verkoper.

5.9. Datum van uitbetaling

Na nazicht van de levering wordt het werk in de inventaris van de collectie opgenomen en wordt de factuur in uitbetaling gesteld.

Tussen het in uitbetaling stellen van de factuur door de administratie en het moment waarop het aankoopbedrag op de rekening van de verkoper gestort wordt, verlopen gemiddeld een zestal weken.

5.10. Budgettaire middelen

Voor deze regeling is voor 1999, restauratie- en onderhoudskosten inclusief, een totaal bedrag van 9,5 miljoen frank beschikbaar.

6 Ondersteuning buitenlandse initiatieven

De promotie en ondersteuning van de Vlaamse hedendaagse beeldende kunst in het buitenland wordt door de Vlaamse overheid op diverse manieren nagestreefd.

Er zijn enerzijds de eigen presentaties, door de administratie Cultuur zelf opgezette projecten die proberen belangstelling te creëren voor de hedendaagse beeldende kunst uit Vlaanderen. Anderzijds zijn er de regelingen tot ondersteuning van initiatieven die niet van de administratie Cultuur uitgaan.

De Beoordelingscommissie Beeldende Kunst fungeert als adviesorgaan voor twee specifieke subsidieregelingen:

- de regeling “subsidies hedendaagse kunst buitenland”;
- de “kunstbeurzenregeling”.

6.1. De regeling “subsidies hedendaagse beeldende kunst buitenland”

6.1.1. Omschrijving van de regeling

Deze regeling is gericht op de ondersteuning van de presentatie van werk van Vlaamse kunstenaars in het buitenland.

Zowel zelf opgezette projecten van kunstenaars en verenigingen, als door buitenlandse musea en tentoonstellingsruimtes opgezette projecten komen voor ondersteuning in aanmerking. Voorwaarde is wel dat het om niet-commerciële projecten gaat. Als belangrijkste criteria voor de toekenning van een subsidie geldt de locatie waar het project doorgaat en het belang van deze locatie binnen de internationale kunstscène.

Nadeel van de subsidieregeling is de totale afhankelijkheid van de externe vraag.

Bij hoogconjunctuur inzake belangstelling voor de Vlaamse hedendaagse beeldende kunst, biedt de regeling “subsidies hedendaagse kunst buitenland” de beste efficiëntie/effectiviteitsverhouding.

Bij laagconjunctuur verliest dit beleidsinstrument veel van zijn draagkracht omdat het zelf onvoldoende die vraag kan genereren, iets wat bij eigen presentaties wel het geval is.

6.1.2. Samenstelling aanvraagdossier

In principe wordt een subsidie voor een buitenlands project aangevraagd door de buitenlandse locatie die het project organiseert.

Indien dit onmogelijk is, kunnen de kunstenaars die aan het project participeren een rechtstreekse aanvraag indienen. Deze aanvraag moet evenwel alle vereiste informatie bevatten, alsook een formele uitnodigingsbrief vanwege de buitenlandse locatie waar het project plaats vindt.

Een volledig aanvraagdossier bevat volgende gegevens:

- een beknopte brief met motivering van de aanvraag, voorstelling van de buitenlandse instantie en de nodige administratieve gegevens (naam instantie, adres, telefoonnummer, fax, juridisch statuut, rekeningnummer instantie en bankadres);
- informatie die de Beoordelingscommissie toelaat om het belang van de locatie/instelling waar het project doorgaat, in te schatten (overzicht programmatie voorbij werkingjaar);
- een omschrijving van de tentoonstelling of het project waarvoor ondersteuning wordt gevraagd (conceptomschrijving + overzicht participerende kunstenaars);
- de projectbegroting (raming van uitgaven én inkomsten).

6.1.3. Indieningstermijnen

Aanvragen voor een buitenlandse subsidie worden op uiterlijk **10 september** van het lopende jaar ingediend. Aanvragen die na deze datum worden ingediend kunnen slechts in uitzonderlijke gevallen, alsnog door de Beoordelingscommissie in behandeling genomen worden.

Aanvragen worden ten laatste 30 dagen vóór het project aanvangt, ingediend. Aanvragen die later worden ingediend, zijn onontvankelijk.

6.1.4. Uitbetaling

Subsidies voor projecten/initiatieven in het buitenland kunnen in principe enkel na voorlegging van een eindafrekening worden uitbetaald. Deze eindafrekening omvat een overzicht van de totale uitgaven en inkomsten betreffende dit project. Indien er geen inkomsten waren, dient de aanvrager dit schriftelijk te bevestigen. Tevens dienen, ten bedrage van de toegekende subsidie, voor eensluidend verklaarde afschriften van facturen met betrekking tot het ondersteunde project, voorgelegd.

5.3. Lopende aankopen

De Beoordelingscommissie acht het wenselijk om het aankoopbeleid niet volledig te fixeren op die oeuvres waarover reeds een vrij ruime vorm van consensus bestaat (= oeuvre-aankopen). Het is belangrijk dat daarnaast ook werk aangekocht wordt van kunstenaars waarrond nog niet eenzelfde eenduidigheid van appreciatie bestaat.

Het binnen deze deelregeling gevoerde aankoopbeleid is risicovoller en avontuurlijker, met aankoopopties die in zekere mate conflictueus zijn.

De Beoordelingscommissie wil vooral werk aankopen van jongere kunstenaars van wie het oeuvre de Commissie weet te overtuigen inzake zijn kwaliteit en groeimogelijkheden.

procedure

- **budget**
De Beoordelingscommissie reserveert jaarlijks een bedrag van 2 miljoen frank voor deze regeling.
- **aankoopvoorstellen**
De aankoopvoorstellen binnen deze regeling worden door de individuele leden geformuleerd. Op basis van dit (schriftelijk gemotiveerde) voorstel zal de Beoordelingscommissie dan haar advies formuleren.

5.4. Indienen van aanvragen

De aankopen binnen de regeling "oeuvre-aankopen" gebeuren op voorstel van de daartoe door de Beoordelingscommissie samengestelde werkgroepen. Door een galerie, kunstenaar of andere instantie ingediende aankoopvoorstellen m.b.t. deze oeuvres worden aan deze werkgroepen voorgelegd. De werkgroepen houden met deze voorstellen rekening wanneer zij een voorstel tot oeuvre-aankoop formuleren.

De binnen de regeling "lopende aankopen" ingediende aankoopvoorstellen worden rechtstreeks aan de Beoordelingscommissie voorgelegd. Door de leden van de Beoordelingscommissie voorgestelde aankoopvoorstellen zijn slechts ontvankelijk wanneer deze schriftelijk gemotiveerd werden en tijdig aan de secretaris werden bezorgd voor opname in de agenda.

5.5. Samenstelling aankoopdossier

Een volledig dossier bevat volgende gegevens:

- een beknopte brief met motivering van de aanvraag, en de nodige administratieve gegevens (naam, adres, telefoonnummer, juridisch statuut, rekeningnummer);
- een volledige beschrijving en een ekta van het werk dat voor aankoop wordt aangeboden, alsook de vraagprijs (BTW inclusief²) voor het werk;
- een afzonderlijke prijsopgave- en voorstel van verpakking,
- artistiek curriculum vitae van de kunstenaar van wie werk wordt aangeboden, alsook - voor zover mogelijk - foto's die de Commissie een beeld bieden van het (recente) oeuvre van de kunstenaar.

Eventueel kan de Commissie besluiten om, op basis van het voorgelegde dossier, tot een atelier- en/of tentoonstellingsbezoek over te gaan.

5.6. Indieningstermijnen

Aanvragen voor een aankoop worden ten laatste op **10 augustus** van het lopende jaar ingediend. Aanvragen die na deze datum worden ingediend zijn onontvankelijk en worden overgedragen naar de eerste vergadering van het volgende jaar.

5.7. Aankoopvoorwaarden

- Met de aankoop verwerft de administratie tevens het publicatierecht. Daartoe wordt, samen met het werk, ook steeds een geautoriseerde ekta geleverd;
- Gaat het om een installationeel werk, dan wordt ook steeds een door de kunstenaar gesigneerde opstelbeschrijving van het werk geleverd;
- De overeengekomen aankoopprijs dekt alle kosten, inclusief mogelijke BTW, vervoerskosten of leveringskosten;

² BTW-regeling verkoop kunstwerken:

Kunstwerken kunnen onder drie verschillende BTW-regelingen worden verkocht:

- als toevallige verkoop (BTW-tarief: 0 %). Deze regeling geldt voor niet-BTW-plichtigen en kunstenaars die geen geregelde verkoop hebben;
- voor kunstwerken die door de kunstenaar zelf verkocht worden, geldt een BTW-tarief van 6 % , berekend op de totale verkoopprijs;
- BTW-plichtigen rekenen in principe 21% BTW, berekend op de totale verkoopprijs aan. Galeriest die de bijzondere regeling van BTW-heffing over de marge aanhouden, rekenen 21% BTW op de marge tussen aankoop- en verkoopprijs aan.

De toegekende subsidies zijn incidentele subsidies. Deze subsidies strekken enkel tot financiering van het negatief saldo van het project waarvoor subsidiëring werd toegekend. Indien de toegekende subsidie hoger ligt dan dit negatieve saldo, dan wordt de subsidie beperkt tot het bedrag van dit negatieve saldo.

De uitbetaling van subsidies van minder dan 250.000 frank gebeurt na aanvaarding van ingediende verantwoordingsstukken door de administratie.

De uitbetaling van subsidies van 250.000 frank en meer gebeurt in twee schijven:

- een eerste schijf van 80 % van het totale subsidiebedrag wordt na ondertekening van het subsidiebesluit uitbetaald;
- het saldo van 20 % van het toegekende subsidiebedrag wordt uitbetaald na aanvaarding van de ingediende verantwoordingsstukken door de administratie.

6.1.5. Datum van uitbetaling

Tussen het in uitbetaling stellen van de subsidie door de administratie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de vereniging gestort wordt, verlopen gemiddeld een zestal weken.

6.1.6. Budgettaire middelen

De aanvragen worden gehonoreerd binnen de perken van de financiële middelen die voor deze regeling beschikbaar zijn.

Voor deze regeling is in 1999 een budget van 8,0 miljoen frank beschikbaar.

6.2. Kunstbeurzenregeling

6.2.1. Omschrijving van de regeling

De galeries spelen een belangrijke rol binnen het veld van de hedendaagse beeldende kunst. De tentoonstellings- en promotiemogelijkheden die het galeriewezen aan de beeldende kunstenaars biedt, vormen een essentieel alternatief voor het aanbod van de non-profit instellingen op dit vlak.

Waar de rechtstreekse ondersteuning van deze non-profit instellingen tot een cultuurpolitieke evidentie is geworden, is dit niet het geval voor de ondersteuning van het galerie-

wezen. Het profit-karakter van de galerie noopt de overheid tot een eerder terughoudende benadering waarbij de voorkeur wordt gegeven aan het werken aan randvoorwaarden boven vormen van rechtstreekse ondersteuning.

Met de "kunstbeurzenregeling" werd uitzonderlijk geopteerd voor de invoering van een rechtstreeks ondersteunend beleidsinstrument. Op deze manier beoogt de Vlaamse overheid de galeries te stimuleren tot internationale contacten en samenwerking voor de presentatie van hedendaagse beeldende kunst uit Vlaanderen³ in het buitenland en beoogt zij bij te dragen tot een internationale positieverbetering van deze kunst.

Het belang van de internationale kunstbeurzen voor de markt- en beeldvorming op het vlak van de hedendaagse beeldende kunst en de daarmee samenhangende uitstraling is groot. Tevens is het voor de ontwikkeling van de Vlaamse beeldende kunst belangrijk dat zij zich door presentaties in het buitenland kan toetsen aan internationale kwaliteitsnormen en de buitenlandse publieke belangstelling kan vergroten.

De regeling "kunstbeurzen" is een tweesporenregeling:

- de **algemene regeling** is van toepassing op alle buitenlandse kunstbeurzen. Galeries die met Vlaamse hedendaagse kunst aan een buitenlandse kunstbeurs participeren, kunnen op deze regeling aanspraak maken mits de kunstbeurs waaraan deelgenomen wordt door de Beoordelingscommissie Beeldende Kunst als valabel wordt beschouwd.

In dat geval wordt voor een dergelijke participatie aan een galerie een tussenkomst van minimum 30.000 frank tot maximum 90.000 frank toegekend.

- de **bijzondere regeling** is van toepassing op de meest gerenommeerde kunstbeurzen. De lijst van deze beurzen (maximum 6) wordt jaarlijks bepaald. Voor 1999 gaat het om de beurzen van Madrid, Bazel, Parijs, Keulen, Berlijn en Chicago.

Omdat de aanwezigheid van Vlaamse hedendaagse beeldende kunst op deze beurzen beleidsmatig van prioritair belang wordt geacht, wordt de participatie aan deze beurzen maximaal ondersteund.

Galeries die aan één van deze kunstbeurzen participeren met hedendaagse beeldende kunst uit Vlaanderen kunnen zich kandidaat stellen voor een bijzondere tussenkomst die, afhankelijk van het percentage getoonde Vlaamse kunst, tot maximum 50% van de standhuur bedraagt.

³ Naast het werk van de in Vlaanderen geboren beeldende kunstenaars, vallen ook werken van kunstenaars van buitenlandse origine onder deze definitie mits zij voldoen aan volgende voorwaarden:

- op het moment van de aanvraag minimaal twee jaar in Vlaanderen verblijven/werken;
- voor kunstenaars die in Brussel (tweetalige gebied van Brussel-Hoofdstad) wonen, geldt als bijkomende voorwaarde dat zij in het Nederlands in het gemeenteregister van hun woonplaats werden ingeschreven. Is dit niet zo dan wordt deze kunstenaar geacht tot de Franse Gemeenschap te behoren.

Aanvragen die binnen deze bijzondere regeling niet gehonoreerd worden, kunnen naderhand steeds nog in het kader van de algemene regeling ingediend worden.

Beide regelingen worden hieronder in detail toegelicht.

6.2.2. Algemene regeling kunstbeurzen

6.2.2.1 Principes regeling

De participatie van galeriën aan buitenlandse kunstbeurzen die door de Beoordelingscommissie Beeldende Kunst als valabel worden beschouwd wordt, afhankelijk van de appreciatie van de inzending en de inschatting van het belang van de kunstbeurs, ondersteund met een subsidie van 30.000 frank, 60.000 frank, of 90.000 frank.

De toegekende ondersteuning is daarbij steeds beperkt tot maximum de helft van de standhuur.

Bij de appreciatie van de inzending van de galerie spelen volgende elementen een rol:

- het percentage van de stand bestemd voor de Vlaamse kunstenaars;
- de kwaliteit en het actueel karakter van het werk van de ingezonden kunstenaars;
- het al dan niet risicodragend karakter van de inzending. Inzendingen met jongere en minder bekende Vlaamse kunstenaars worden, voor wat deze regeling betreft, hoger aangeslagen dan inzendingen die louter uit “klassieke waarden” bestaan.

6.2.2.2 Wie komt voor deze regeling in aanmerking?

Enkel galeriën kunnen een aanvraag voor financiële ondersteuning indienen. Onder een galerie verstaan wij in deze regeling een professionele, voor het publiek toegankelijke ruimte waar op regelmatige basis (wisselende) tentoonstellingen plaatsvinden met het doel werk van levende beeldende kunstenaars te verkopen.

Voor financiële ondersteuning komen galeriën in aanmerking die:

- in hun beurspresentatie werk exposeren van in Vlaanderen levende kunstenaars;
- toegelaten zijn tot de kunstbeurs waarvoor ondersteuning wordt aangevraagd.

6.2.2.3 Samenstelling aanvraagdossier

Deze tussenkomst kan pas na realisatie van de deelname aangevraagd worden. De aanvraag gebeurt door voorlegging van het verslag van de deelname aan de kunstbeurs. Aanvragen kunnen tot uiterlijk drie maanden na de einddatum van de beurs worden ingediend.

Dit verslag moet volgende informatie bevatten:

- foto's van de gerealiseerde beurspresentatie;
- een voor eensluidend verklaarde kopie van de rekening van de beursorganisatie voor de standhuur;
- een evaluatie van uw deelname aan deze kunstbeurs en van het belang van deze kunstbeurs
- een overzicht van de totale uitgaven die de galerie voor deze beursdeelname gemaakt heeft.

6.2.2.4 Indieningstermijnen

Aanvragen voor deze regeling kunnen het hele jaar door worden ingediend. Aanvragen die na 15 oktober (poststempel als datum) bij de administratie worden ingediend, zullen echter pas begin 2000 worden behandeld.

Een galerie kan binnen deze regeling per kalenderjaar voor maximum drie kunstbeurzen een financiële ondersteuning toegekend krijgen.

6.2.2.5 Uitbetaling

Een toezegging van financiële ondersteuning door de administratie Cultuur wordt zo spoedig mogelijk na de ontvangst van uw aanvraag gedaan.

De uitbetaling gebeurt op basis van het door de galerie voorgelegde, voor eensluidend verklaarde afschrift, van de rekening van de beursorganisatie voor de standhuur.

6.2.2.6 Datum van uitbetaling

Tussen het in uitbetaling stellen van de subsidie door de administratie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de vereniging gestort wordt, verlopen gemiddeld een zestal weken

6.2.3. Bijzondere regeling kunstbeurzen

6.2.3.1 Principes regeling

De administratie Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap stelt jaarlijks, op advies van de Beoordelingscommissie Beeldende Kunst, een lijst vast van de kunstbeurzen waarvoor deze regeling geldt. Voor 1999 werden, op basis van hun manifeste belang, volgende kunstbeurzen geselecteerd:

- ARCO – Madrid
- Art Chicago
- Art Basel – Bazel
- FIAC – Parijs
- Art Cologne – Keulen
- Internationaler Kunstmarkt, Berlijn

Van de galeries wordt verwacht dat zij hun beursdeelname benutten voor het ontwikkelen en onderhouden van internationale contacten, het maken van afspraken voor tentoonstellingen en het verwerven van naambekendheid voor de kunstenaars die zij presenteren.

De beschikbaarheid van aansprekend informatiemateriaal over (het werk van) kunstenaars, publiciteit, samenwerking met andere (buitenlandse) galeries en gerichte meerjarige deelname aan een bepaalde kunstbeurs kunnen belangrijke middelen zijn om dit doel te bereiken.

In hun aanvraag en verslaggeving (cf. infra) dienen de galeries de nodige aandacht te besteden aan deze aspecten.

Een galerie, die tijdens een beurs vooral werk van in Vlaanderen levende beeldende kunstenaars presenteert, functioneert best als representant van de beeldende kunst in Vlaanderen. Dit is dan ook het argument, waarop de hoogte van de financiële ondersteuning wordt afgestemd, namelijk:

- a) bij een zichtbare presentatie in de stand van meer dan 50% werk van in Vlaanderen levende beeldende kunstenaars: een financiële ondersteuning ter hoogte van 50% van maximum 50 m² van de standhuur, exclusief inrichtingskosten en BTW;
- b) bij een zichtbare presentatie in de stand van minder dan 50% -met een minimum van 25%- werk van in Vlaanderen levende beeldende kunstenaars: een financiële ondersteuning ter hoogte van 25% van maximaal 50 m² standhuur, exclusief inrichtingskosten en BTW.

Bij gegronde argumentatie kan de voorziene tussenkomst van 25% opgetrokken worden tot maximum 50 % van de kosten van de standhuur.

De selectie van de ingediende voorstellen gebeurt op advies van de Beoordelingscommissie Beeldende Kunst. Deze evalueert tijdens haar vergadering van maart de ingediende voorstellen en duidt op basis daarvan de galeries aan die voor deze bijzondere regeling in aanmerking komen.

De Beoordelingscommissie hanteert daarbij ondermeer volgende criteria :

- de plaats die bij de inzendingen voor het werk van de Vlaamse kunstenaars werd voorbehouden;
- de kwaliteit en de actualiteit van het werk van de getoonde Vlaamse kunstenaars, alsook van de inzending in zijn totaliteit. Voorrang wordt gegeven aan inzendingen met jongere en minder bekende kunstenaars boven inzendingen die voornamelijk uit "klassieke" namen bestaan;
- de visie van de galerie op de verhouding tussen de Vlaamse en de internationale kunstontwikkelingen en op de strategieën waardoor een internationale uitstraling bewerkstelligd kan worden.

6.2.3.2 Wie komt voor ondersteuning in aanmerking?

Enkel galeries kunnen een aanvraag voor financiële ondersteuning indienen. Onder een galerie verstaan wij in deze regeling een professionele voor publiek toegankelijke ruimte waar op geregelde basis (wisselende) tentoonstellingen plaatsvinden met het doel werk van levende beeldende kunstenaars te verkopen.

Voor financiële ondersteuning komen galeries in aanmerking die:

- in hun beurspresentatie werk exposeren van in Vlaanderen levende kunstenaars;
- toegelaten zijn tot de kunstbeurs waarvoor ondersteuning wordt aangevraagd.

Aan een galerie kan per jaar slechts één subsidie binnen het kader van de algemene regeling worden toegekend.

6.2.3.3 Samenstelling aanvraagdossier

De aanvraag voor een financiële ondersteuning van uw deelname aan één van de bovengenoemde kunstbeurzen moeten wij uiterlijk op 15 februari 2000 hebben ontvangen op een daarvoor bestemd inschrijvingsformulier. Dit inschrijvingsformulier kan u telefonisch aanvragen bij Mieke Weyns (tel. 02/553.68.41) of Hans Feys (tel. 02/553.68.34).

De aanvraag dient de volgende informatie te bevatten:

- naam en datum van de kunstbeurs waaraan de galerie wenst deel te nemen;
- grootte van de stand die de galerie denkt te presenteren;
- een voorstel van visueel stand-presentatieplan d.w.z. een schetsmatig ingevulde plattegrond van de stand, met namen van de kunstenaars en aantal werken inclusief de afmetingen;
- een raming van de uitgaven m.b.t. de beursdeelname;
- een opgave van het percentage werk van in Vlaanderen levende kunstenaars (met vermelding van hun woonplaats en geboortejaar), dat de galerie wil presenteren;
- de motivatie van de galerie om aan deze beurs deel te nemen, alsook de visie van de galerie op de verhouding tussen Vlaamse en internationale kunstontwikkelingen.

6.2.3.4 Indieningstermijnen

Aanvragen (ingevuld inschrijvingsformulier inclusief) voor een financiële ondersteuning binnen de bijzondere regeling moeten uiterlijk op 15 februari 2000 (poststempel geldt als datum) aan de administratie bezorgd worden.

6.2.3.5 Uitbetaling

Een toezegging van financiële ondersteuning door de administratie Cultuur wordt zo snel mogelijk, en bij voorkeur vóór 1 april gedaan.

De uitbetaling gebeurt na aanvaarding van het door de galerie ingediende verslag (inhoudelijke en financiële verantwoording) van de deelname. Deze verantwoording moet uiterlijk vier maanden na afloop van de betreffende beurs bij de administratie Cultuur ingediend worden.

Volgende informatie en stukken moeten in de financiële en inhoudelijke verantwoording opgenomen worden:

- een kopie (voor eensluidend verklaard) van de rekening voor de standhuur;
- een kopie van het betaalbewijs van de standhuur;

- een visueel stand-presentatieplan met overzichtsfoto('s), conform de gerealiseerde beurspresentatie(s);
- eventuele opmerkingen en suggesties aan de administratie Cultuur, inclusief een evaluatie van de deelname aan de beurs;
- een overzicht van de totale uitgaven gemaakt voor de deelname van de galerie aan de kunstbeurs.

Het door de galerie ingediende verslag wordt door de administratie Cultuur en door de Beoordelingscommissie Beeldende Kunst geëvalueerd.

Het onvoldoende respecteren van het initieel stand-presentatieplan kan een proportionele korting van de toegekende subsidie tot gevolg hebben.

Een onvolledig verslag dat, ook na uitdrukkelijke verzoeken daartoe vanwege de administratie Cultuur, niet wordt aangevuld, kan eveneens tot een korting of niet-uitbetaling van de toegekende subsidie leiden.

6.2.3.6 Uitbetalingstermijnen

Tussen het in uitbetaling stellen van de subsidie door de administratie en het moment waarop het subsidiebedrag op de rekening van de vereniging gestort wordt, verlopen gemiddeld een zestal weken

De subsidie wordt uitbetaald na aanvaarding van het ingediende verslag door de administratie Cultuur.

6.2.4. Budgettaire middelen

De aanvragen worden gehonoreerd binnen de perken van de financiële middelen die voor deze regeling beschikbaar zijn. Voor 1999 gaat het om een bedrag van 2 miljoen frank. De mogelijkheid bestaat dat projecten omwille van de budgettaire beperkingen niet ondersteund kunnen worden.

7 Trefwoordenlijst

B

Beeldende kunst	
amateuristische kunstbeoefening	11
hedendaagse beeldende kunst.....	11
toegepaste kunsten	11
Beeldende kunstenaars	
van buitenlandse origine	11
Beoordelingscommissie Beeldende Kunst	
Opdracht	7
Samenstelling.....	9
Beurzen	
Projectbeurzen	11
Werkbeurzen.....	11

C

CANON-project.....	20
--------------------	----

I

Indieningstermijnen	
Aankoopdossiers	30
Algemene regeling kunstbeurzen.....	37
Bijzondere regeling kunstbeurzen.....	40
Projectsubsidie (verenigingen)	23
Subsidie buitenland	33
Subsidie jaarwerking (verenigingen).....	22
Werkbeurzen.....	14

S

Samenstelling aanvraagdossier	
Aankoopdossier	30
Algemene regeling kunstbeurzen.....	36
Bijzondere regeling kunstbeurzen.....	39
Subsidie buitenland.....	32
Subsidie jaarwerking (verenigingen).....	21
Werkbeurzen	14

U

Uitbetaling	
Aankoopdossiers.....	30
Algemene regeling kunstbeurzen	37
Bijzondere regeling kunstbeurzen.....	40
Projectbeurzen.....	15
Projectsubsidies (verenigingen).....	24
Subsidies buitenland	33
Subsidies voor jaarwerking (verenigingen).....	23
Werkbeurzen	14

V

VIZO	11
------------	----

W

Werkbeurzen	
Gewone werkbeurzen.....	13
Substantiële werkbeurzen.....	12

**MINISTERIE VAN DE
VLAAMSE
GEMEENSCHAP**

afdeling Beeldende Kunst en Musea

Vademecum Beeldende Kunst
maart 1999

Samenstelling
afdeling Beeldende Kunst en Musea

Parochiaansstraat 15
1000 Brussel
T (02)553.68.42
F (02)553.68.43
E-mail els.keytsman@wvc.vlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever
Jan Verlinden, afdelingshoofd

Parochiaansstraat 15
1000 Brussel
T (02)553.68.44
F (02)553.68.43
E-mail jan.verlinden@wvc.vlaanderen.be

Vademecum Beeldende Kunst